

Aan de minister van Economische Zaken en Klimaat;
de minister van Klimaat en Energie;
de staatsecretaris van Infrastructuur en Waterstaat

Woerden, 19 april 2024

Geachte mevrouw Adriaansens, heer Jetten en mevrouw Heijnen,

Met deze brief willen wij, als vertegenwoordigers van de zes industrieclusters, onze verontrusting uitspreken over de Klimaatmaatregelen die zijn aangekondigd in de Voorjaarsnota en de Klimaatbrief. Het plaatst de werkzaamheden van de Stuurgroep Verduurzaming Industrie in een merkwaardig perspectief.

Amper twee weken geleden stuurde u een brief naar de Tweede Kamer waarin u uw grote zorgen kenbaar maakte over de hoge elektriciteitsprijzen in Nederland. Nu kondigt het kabinet een verhoging aan van de gasbelasting met maar liefst 22%. Dit is een lastenverzwaring die volstrekt niet past bij het zorgelijke beeld dat is geschetst in het E-Bridge-rapport en uw brief van 3 april 2024 aan de Tweede Kamer. Weliswaar gaat het hier om gas en niet om elektriciteit, maar als bedrijven “van het gas af willen” raken ze van de regen in de drup. Elektrificeren is immers vrijwel onmogelijk door de netcongestie en het ontbreken van andere randvoorwaardelijke infrastructuur, en bovendien lopen de elektriciteitsprijzen internationaal volledig uit de pas. Ook de afschaffing van het duaal en non-energetisch verbruik kolen per 2027 zet de Nederlandse industrie nog verder op achterstand ten opzichte van het buitenland. De eenmalige verlenging van de IKC biedt geen soelaas. Uiteraard is dit welkom voor de bedrijven die IKC zullen ontvangen, maar van een maatregel voor één jaar gaat geen investeringsprikkel uit. De landen om ons heen kennen wel een IKC, en over het algemeen is deze veel ruimer dan de toepassing in Nederland. IKC is een onderdeel van het ETS-bouwwerk. De compensatie dient om dubbele CO₂-heffing te voorkomen. De bron voor financiering is helder: de voortdurend oplopende inkomsten uit de veiling van CO₂-rechten. Europees is toegestaan maximaal 25% van deze opbrengsten terug te sluizen naar de industrie. Uit de rapportage van de Europese Commissie over 2022 blijkt dat Nederland slechts 6,7% beschikbaar stelt¹.

De aangekondigde verhoging van de nationale CO₂-heffing voor grote uitstoters baart ons nog grotere zorgen. Deze heffing is destijds geïntroduceerd als onderdeel van het Klimaatakkoord en werd gekarakteriseerd als een “vermijdbare” heffing. In de Stuurgroep NPVI wordt in elke vergadering geconstateerd dat de knelpunten in de infrastructuur hardnekkig zijn en dat de versnelling onvoldoende is om voor 2030 de noodzakelijke kabels en leidingen aan te leggen. Een hardheidsclausule zou hier soelaas kunnen bieden, maar die mogelijkheid wijst het kabinet af. Daardoor worden bedrijven veroordeeld tot het betalen van de heffing, die het internationale speelveld volkomen scheef trekt. In het meegestuurde PBL-rapport wordt aangegeven dat de verhoging zou kunnen leiden tot een extra reductie van 0-4 Mton, maar wordt ook gewaarschuwd voor wegleg door het verdwijnen van industriële activiteit uit Nederland. Bovendien geeft PBL in hetzelfde rapport aan dat maatwerkafspraken geschikter zijn voor het behalen van het klimaatdoel dan het verhogen van de CO₂-heffing.

---

¹ REPORT FROM THE COMMISSION TO THE EUROPEAN PARLIAMENT AND THE COUNCIL on the functioning of the European carbon market in 2022 pursuant to Articles 10(5) and 21(2) of Directive 2003/87/EC

Naast de waarschijnlijk onvermijdelijke lastenverzwaring is er een ander zeer fundamenteel bezwaar tegen deze verhoging. Om investeringen tot stand te brengen is het van belang dat het overheidsbeleid langjarig stabiel en voorspelbaar is. Dat was de gedachte achter het Klimaatakkoord van 2019. Inmiddels is van deze stabiliteit weinig meer over. In het Coalitieakkoord werd een forse verhoging van de reductiedoelstelling voor de industrie opgenomen en vervolgens werd ook in de Voorjaarsnota 2023 een additionele opgave voor de industrie opgelegd. Nu wordt opnieuw een aanscherping aangekondigd die gepaard gaat met een verhoging van de nationale heffing vanaf 2028. Bedrijven hebben al veel moeite gehad om de logica van deze nationale heffing aan hun hoofdkantoren uit te leggen. Deze tussentijdse verhoging brengt echter opnieuw een slag toe aan het vertrouwen in een stabiel overheidsbeleid. Wij zijn ons ervan bewust dat in het coalitieakkoord is aangekondigd dat het tarief van de nationale heffing zou worden herijkt. Daarbij is echter ook aangegeven dat daarbij rekening zou worden gehouden met het risico op koolstoflekkage en het risico dat de benodigde infrastructuur voor verduurzaming van de industrie niet tijdig wordt gerealiseerd. Van die voorwaarden zien wij nu niets terug.

Voor de verduurzaming van de industrie is er een zeer krachtig Europees instrument, het ETS. Dat leidt ertoe dat de industrie voor 2040 de CO₂-emissies naar nul moet hebben teruggebracht. Een forse verhoging van de nationale heffing is in dit perspectief niet nodig, en is fnuikend voor het investeringsklimaat, dat toch al zwaar onder druk staat. Wij verzoeken u daarom dringend deze maatregelen te heroverwegen en zich te richten op de versnelde realisatie van randvoorwaarden voor industriële verduurzaming. De aangekondigde lastenverzwaringen dragen niet bij aan het slagen van de transitie. Tijdige realisatie van infrastructuur, voldoende aanbod van duurzame energie, versnelde vergunningsverlening en een sterk investeringsklimaat doen dat wel. Dan kunnen wij ook staan voor de afgesproken CO₂-reductie. Wij zijn als clusters beschikbaar voor een gesprek over de geuite zorgen.

Namens de zes industrieclusters,

Gertjan Lankhorst

Voorzitter Koplopersoverleg

**INDUSTRIETAFEL
NOORD-NEDERLAND**

 Deltalinqs

NI7KKG
noordzeekanaalgebied

for today's future

 **smart delta
resources**